

Testamente

[Arvsrätt](#) - [Arvsordningen](#) - [Efterlevande make](#) - [Förskott på arv](#) - [Testamente](#) - [Till sist](#)

Här står om **testamentets innehåll, formkrav, nödtestamente, delgivning och tolkning av testamente.**

Allmänt

Testamente möjliggör avvikelser från den lagstadgade arvsordningen, med vissa begränsningar. Särskilt skyddat är bröstarvingarnas **laglott**, vilket framgår i ÄB 7 kapitel. Genom att upprätta ett testamente kan en arvlåtare specificera hur tillgångar ska fördelas, antingen genom att ändra fördelningen mellan arvingar eller genom att inkludera personer utan laglig arvsrätt.

Testamente

Det finns två huvudsakliga sätt att testamentera egendom:

- genom **legat**,
- genom **universellt förordnande**.

Ett legat, som definieras i **ÄB 11:10 st. 1**, är en bestämd egendom eller ett specifikt belopp som tilldelas en legatarie. Universella testamentstagare, å andra sidan, definieras i **ÄB 11:10 st. 2**, och de erhåller antingen hela eller en specificerad del av kvarlåtenskapen. Skillnaden mellan dessa två typer är att en universell testamentstagare blir dödsbodelägare och därmed deltar i förvaltningen av boet, till skillnad från en legatarie vars intresse begränsas till legatet.

När det gäller fördelning av arv med testamente ska legat alltid delas ut före universella förordnanden.

Exempel:

Enok, ogift, lämnar en kvarlåtenskap på 850 000 kr. Han har testamenterat sin segelbåt (värderad till 350 000 kr) till sin seglarvän, Frans. Vidare i testamentet har han skrivit att seglarklubben ska få 200 000 kr. Resterande belopp ska hans tre andra vänner i seglarklubben få dela på.

När arvet efter Enok ska fördelas så ska segelbåten (350 000 kr) och beloppet om 200 000 kr delas ut första. Båda dessa poster räknas som legat. Det som finns kvar, 300 000 kr räknas som ett universellt förordnande, delar de tre vännerna på.

Upprättande av testamente

Rättslig handlingsförmåga

För att upprätta ett giltigt testamente krävs att testatorn är myndig, vilket normalt är 18 år, enligt **ÄB 9:1**. Det finns dock undantag för personer över 16 år gällande egendom som de själva får råda över enligt föräldrabalken. Dessutom måste testamentstagaren vara född eller åtminstone avlad vid testatorns död, enligt **ÄB 9:2**.

Formkrav

För att ett testamente ska vara giltigt måste det upprättas skriftligen och följa vissa formkrav. Dessa inkluderar kravet på två vittnen vid undertecknandet, som regleras i **ÄB 10:1**. Vissa personer är uteslutna från att vara vittnen, som specificeras i **ÄB 10:4**. Ändringar eller tillägg till testamentet måste också följa samma formkrav som det ursprungliga testamentet, enligt **ÄB 10:6**.

Återkallelse

En testator har alltid möjlighet att återkalla ett testamente, enligt **ÄB 10:5**. Detta kan göras genom att skriva ett nytt testamente som upphäver det gamla eller genom att tydligt visa att det befintliga testamentet inte längre ska gälla. Det är viktigt att notera att även om testamentet fysiskt förstörs kan det fortfarande vara giltigt om det inte finns tydliga bevis för att testatorn avsåg att återkalla det.

Nödtestamente

Nödtestamente är en särskild form av testamente som kan upprättas under extraordinära omständigheter, enligt **ÄB 10:3**. Det är avsett för situationer där en person, på grund av allvarlig sjukdom eller annan nödsituation, inte kan upprätta ett vanligt testamente.

Det finns två huvudsakliga former av nödtestamente:

1. **Muntligt nödtestamente:** Detta kan göras muntligen inför två vittnen. Vittnena spelar en central roll i att verifiera testamentets giltighet och innehåll.
2. **Holografiskt testamente:** Detta är en skriftlig handling som är egenhändigt skriven och undertecknad av testatorn, utan krav på vittnen.

En viktig aspekt av nödtestamentet är dess **tillfälliga natur**. Om den nödsituation som motiverade upprättandet av nödtestamentet upphör, och testatorn överlever och har möjlighet att upprätta ett vanligt testamente under mer än **tre månader därefter**, förlorar nödtestamentet sin giltighet.

Delgivning av testamente

Delgivning av testamenten är en viktig del i processen för att ett testamente ska bli juridiskt bindande i svensk rätt. Enligt **ÄB 14:4**, måste testamentstagare **delge** testamentet till arvingar som påverkas negativt av testamentets innehåll. För att delgivningen ska vara giltig, måste arvingarna motta en bestyrkt kopia eller avskrift av testamentet. Bestyrkning innebär att ett vittne intygar att kopian eller

avskriften stämmer överens med originaldokumentet.

För muntliga nödtestamenten sker delgivningen genom att överlämna ett protokoll över förhör med testamentsvittnena eller annan skriftlig information om testamentets innehåll.

Efter att en arvinge har delgetts testamentet, har denne sex månader på sig att väcka talan om testamentets ogiltighet, **ÄB 14:5**.

Ogiltighet av testamente

En arvinge som har blivit delgiven ett testamente har alltså sex månader på sig att väcka talan vid domstol för att ifrågasätta testamentets giltighet, **ÄB 14:5**. Det finns flera grunder för att hävda ett testamentes ogiltighet:

1. **Formfel, ÄB 13:1**: Detta kan inkludera avsaknad av vittnen eller närvaro av jäviga vittnen. Bevisbördan för att testamentet har upprättats i enlighet med lagens formkrav, som specificeras i ÄB 10:1, ligger på testamentstagaren.
2. **Psykisk störning, ÄB 13:2**: Om det kan visas att testatorn led av en psykisk störning vid tidpunkten för testamentets upprättande kan testamentet ogiltigförklaras.
3. **Otillbörlig påverkan, ÄB 13:3**: Detta inkluderar situationer där testatorn lurats eller på annat sätt blivit otillbörligt påverkad vid upprättandet av testamentet.

Bröstarvingar har alltid rätt till sin laglott, oavsett testamentets innehåll. Om en bröstarvinge begär jämkning av testamentet för att säkra sin laglott, kan detta direkt påverka fördelningen av kvarlåtenskapen. Det är viktigt att bröstarvingar begär laglottsjämkning inom sex månader från delgivningen av testamentet, **ÄB 7:3** (som hänvisar till **ÄB 14:5**).

Tolkning av testamente

(läs nedan översiktligt, ni kommer inte behöva kunna tolka)

När det gäller tolkning av testamenten i svensk rätt, är detta ett komplext och viktigt område, särskilt när testamentets formulering är oklar eller situationen har förändrats sedan testamentet upprättades. Huvudpunkterna i tolkningsprocessen regleras i 11 kapitel Ärvdabalken (ÄB) och innefattar flera viktiga principer och regler (nedan är några exempel):

1. **Testators vilja**: Den primära utgångspunkten för tolkning är att fastställa testators verkliga vilja. Detta skiljer sig från avtalsrätten där tillitsprincipen (dvs. hur en uttalande kan uppfattas av en motpart) spelar en central roll. Eftersom ett testamente är en ensidig rättshandling, finns ingen motpart att ta hänsyn till.
2. **Allmänna tolkningsregler**: Om det inte går att fastställa testators vilja, tillämpas allmänna tolkningsregler i 11 kap ÄB. Dessa regler bygger på antaganden om vad testatorer vanligtvis avser med vissa typer av förordnanden.
3. **Turordning för legat och arvslott**: Enligt ÄB 11:2, ska ett legat tas ur boet och inte belasta en viss arvinges eller testamentstagares lott. Om boet inte räcker för alla legat, ges företräde till saklegat över penninglegat, och sedan sätts legaten ned proportionellt.

From:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=arvsraett:testamente&rev=1706694797>

Last update: **2024/01/31 09:53**

